

D. 27. 4.

SUOMALAISEN
KÄLLISUUREN SEURAN

I

Pieniä Kunnoja

Suomen Pojille

Katoxi.

Ensimmäisen osa.

Präntätty vuonna 1818.

N° 1195.

Yöllä päivät jatketaan;
Virkillä vähäät oluet.

Runoja.

I.

- En ole Runon Sukua,
Entä Loibua: Laulajoina;
Kuulen ulkoa Runoja,
Läpi sammalen Sanoja,
5 Läpi launwan Laulajoina,
Läpi seinän Soittajoina;
Laulasimpa, taitasimpa,
Kuin mä julkisin kylässä;
Kylän Naiset nauranoovat,
10 Piijat pillkana pitäävät.
Jos mä lauluisin laiseisin,
Wirrentyöllsen työntelesin;
Laulaisinmä lamminlummen,
Merensummen luisajaisin;
15 Laulaisin Meret mesixi,
Merensiekat herneheixi,
Merensuohot ruoka: puixi;
Merensuulat maltaisixi,
Merensuulat kistääwixi;
20 Merensuulat tyynymääni,
Merensuulat waiwumaani.
Jos mä lauluisin laiseisin,
Wirrentyöllsen työntelesin;
Saisin pieleret pihalle,
25 Tammet kessi tanhualles
Tammelle tassit opat,

Joka oralle omenan;
Omenalle kulta = pyörän,
Kulta = pyörälle Bätöisen;
30 Bätöinen kutaheloopi,
Kulta suusta kumpuaapi,
Wastti leuwosien waluupi,
Sopia holaheloopi.

II.

Lärin Piennä fyntämääni,
Waiwassa wakoamaani;
Isän polwen fortunaisa,
Nijin wärrtänän pituisa;
5 Kynnin Fymmene wakoä,
Kaberata kannustelin;
Minä Lehtohon letustin,
Sopiaiseen Guawikkohon;
Leikkelin koiwusen kpin,
10 Mesän Tammisen tapaisin;
Wastinaista warwikkosta
Kurin kultaisen kuletin.
Zeitin Warsaini waolle,
Mustan Xuunan mulloxelle;
15 Kirjawaisen Fynnettylle;
Toi surma Susia palion,
Kanto mesän Karwasuita;
Söiwät Warsaini waolta,
Mustan Xuunan mulloxelta,
20 Kirjawaisen kyonnettylä.
Mänin minä itkiini kotihin,
Kallattelin kartanolle.
Isä portissa fysiypi:
"Mitäs itket Poikueini?"
25 Kynnin Fymmene wakoä,
Kaberata kannustelin;
Zeitin Warsaini waolle,
Mustan Xuunan mulloxelle,
Kirjawaisen Fynnettylle;
30 Männä Lehtohon letustin,
Sopiaiseen Guawikkohon;
Leikkelin koiwusen kpin,

- Wesan Tammisen tapaisin;
 Wastifesta warwifosta,
 35 Kurin kultaisen kuletin,
 Toi surma Susia paljon,
 Paljon Karhuja paboja;
 Söiwät Marsaini waolta.
 Mustan Ruunan mullorelta,
 40 Kirjawaissen kynnyyltä.

- „Älä itke Poikueini!
 Lärinpä muinon kalalle,
 Uira taittu Tuuli woiti,
 Wene kultanen wapisi;
 45 Panin formet soutimixi,
 Peukalo peränpitimexi.
 Älä itke Poikoseini!
 Telle meille Lehmä poiki,
 Teki walkian Wasikan.
 50 Wastti Sarwi, Kulta Kynsi.
 Wienpa tuota Wiipuriini,
 Suaatan Kaupunnin kawulle.
 Tuonma tuolta Ori hewosen,
 Tahi pieni Tamma sältö,
 55 Jonk' on lampi lauraisella,
 Läbe läntihin wälisä;
 Josta Welhot wettä juowat,
 Kätehet kaloja sydwät.“

- Jsoiseeni kultaiseni
 60 Osta mull' Ori hewoinen
 Tahi pieni Tamma sältö;
 Osta Kähet kanki suiset,
 Wastti kannuret keralla!
 Kyllämä ite Satulan saisin,
 65 Rowan koivun kuoren alta.
 Oribilla ocrat kynnin,
 Tammalla talouwen Aserin;

- Lärin Kullalla kosihin,
 Sopialla liehumaani.
 70 Lärin Konnusta kosihin,
 Mekommata Moesianta;
 Konnun kuulusta kylästä,
 Antaran Apin talosta,
 Antaran Unopin luonta.—
 75 Anoppi toria Nuori
 Oli aittahan mänewä;
 Puhuttelin, Lausuttelin:
 Onko teillä Neittä myyä,
 Tahi kaupitat Kanaista?
 80 “Kanan on kauppa orren alla,
 Neijon nelis nurkaisessa.”
 Mäninpä minä tupaani,
 Puhuttelin, Lausuttelin:
 Onko teillä Neittä myyä,
 85 Tahi kaupitat Kanaista?
 Tupa oli täänä Tuppi Suite,
 Lattia Luta Nenia,
 Perä penkki Piroita.
 Tuoriin mettä kannun kansa,
 90 Kanna mettä, oltta toinen.
 Empä huoli sydämisestä,
 Entä huoli juomisesta;
 Mutte' kuin saisin Neittä nähtä,
 Tuolepa tuota tupahan!
 95 Tuotiinsa tuota tupahan
 Siis resten siiven alla,
 Weljenakan werhon alla,
 Kälyren käsiwaralla.
 Ei oo' tuossa Niehen naista,
 100 Eikä Niehen Moesianta;
 Musta paita roifu päällä.
 Järkerut sukut jalassa;

Silmät on sian situsta,
Korwat koiran kofioffa;
10⁵ Polwet porsahan posassa,
Perse vetkeleen tomussa.

Wiikon wiwyn, kauwan kaswoin,
Muut naiwat soriat Pijjat;
Nulle herjä heitettiin,
11⁰ Kieerosilmä kentäitiini;
Läsin Neitosen lehoffa,
Mustakulman koiwukoffa,
Hienohelman heinikoffa;
Jont' ol' formet formurissa,
11⁵ Helmat wasfirenkabissa;
Käteini kaaatu kaulan piäälle,
Näpit nousi nännän piäälle,
Siitäpä walui watsan piäälle.

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

Tuostapa Anni anettiini,
12⁰ Paru-perä paistettiin;
Kappa muihin Morsioita
Kuin on suuret ja soriat;
Minun pieni pikkurainen,
Lahoharja, Lappa-korwa;
12⁵ Kuin mä taijan tuota naija,
Kuin on musta kuin Torakka;
En taija wihille wiijä,
En taija kotihin tuuwa;
App' on Karhu karranolle,
13⁰ Anoppi Susi tuwassa;

—

Wiikon wiwyn Wiipurissa,
Kauwan Suola Kaupunnissa;
Naitihin paraimmat Pijjat
Kirkkahimmat kiblatiini;
13⁵ Mitäs mun poloisen Pojan
Täuty muihin ruwera —
Käsin kääwä lätehini.
Sainpa suolta Suo-Warisen,
Aijalta Ajo-Sarkan;
14⁰ Läösin tieltä Terwas-Kannon,
Leppä-pötkälön lehoffa;
Leppä puhuu Leppymistä,
Paju puhuu Pajumista,
Kaitahas Kalkkamista,
14⁵ Koff' en Tammea tawanut —
Osanut Omena-puhun. —

Tule Neitonen minulle,
Matomalle Muttarille;
Tälle Sawon Sankarille,
15⁰ Tälle Juwan Junkkarille!
Kar on Lehmä minulla,
Yr on Sääski, toinen Puaarma;
Puaarma maijola parempi,
Sääski woilta säästösämpi;
15⁵ Kolm on Aittoä minulla,
Yr on tuolta Wehka-suolla,
Toinen Partti kankahalla,
Kolmas on kotona tyhjä;
Kolm on Kewoissa minulla,
16⁰ Kirppu niistä kopperampi,
Tät on niistä taitwampi,
Lutikka se luteroinen.

Anti Aemas naitettihin ;
Mitä tuon häisä feitetiini ?
Sirakan siivet, Torakan koiwet,
Peipusen peräpatarat,
Wästäräkin wiäätet siäätet,
Pienen linnun piipottimet.

Mikä lie minua luonut,
Ruka kurjoo suwannut ;
Ruin ei kazo Neijot Tuoret,
Neijot nuoret ja soriat ;
5 Ruin hyö kääwwät, kanta wälkky,
Ruin hyö seis, seinä paisso,
Ruin hyö istu muua iloizi.
Terät siä tentät rebry,
Naulat wallesta walerut.

10 Tirti lirti tenkan löäsin,
Löäsin uuwen löäsin wanhan ;
Wanhan annoin waiwasille,
Uuwella Oribin ostin ;
Oribilla Tamman waihoin,
15 Tammallä ta onen aserin.
Kynsin hymmenen wäköä,
Josta sain sara keloista ;
Tuli hirti löi keloisen,
Tuli tauti repot atän ;
20 Mitä täini yriäini,
Niin kuin kawa kuusen oxa,
Niin kuin karsuta karaja,
Niin kuin poltetta peräjä.
Enämp' on minulla huolta
25 kuin on kuusessa kapyjä,
Peräjässä helpeheitä,
Korajissa kappheita ;
Enä p' on minulla huolta
hiettoja hywällä tiellä,
30 Pajusa pahella muualla
Ei löüwmy sitä hewoista.
Joka mun huoleni wettäiss;

Wiijen linnan Wiipurissa,
Kuuwen linnan Kuuluwissa;
35 Ei jara Geyo weteä,
Rautatiffot kintotella.

V

Pääskyläinen Päiwälintu,
Päiwälintu, Nölipakko,
Lenteli kesäsen päiwän —
Päiwän syryisen sujabti.
5 Ei muuata muuatarensä,
Lehtoa lewätärensä,
Peltoa pesiärensä,
Martoa muniärensä.
Ei suaanut muuata muuatarensä
10 Murtoa muniärensä;
Lehtoa lewätärensä,
Peltoa pesiärensä.
Lensi wuoren kukulalle
Näti laiwasen merellä.
15 Punamaston purjehdiwan;
Lensi laiwan kannen ala,
Walopa wastesta wesoisen,
Tuohon kullasta muncisen.
Tulipa tuulikin mereltä,
20 Kuuasi laiwan kalleleeni;
Muna wierähti weteeni —
Se sillis' ueren kaloiri,
Tuostapa hyyty hylkebeiri;
Paljo on mustia meressä,
25 Ei oo kaitki sylkeheita.

VI

Annikka soria Neito
 Istui saaren sillanpiäähä;
 Uotti miestä onnellista,
 Lykyllystä lyyrätteli;
 Kultamies merestä nousi,
 Kulta suuna, kulta piäänä;
 Kultaharkko hartioilla,
 Kultakintohat kätensä,
 Kultakiblat kintabiha,
 Kultakannuret jalassa.
 Tule sa Neitonen minulle?
 En tule minä sinulle,
 Ei oo' luotu ei' oo' suotu,
 Ei' oo' käsketty kotoa,
 Ei' oo' kullo tuuvittanna;
 Wanha akka waaputtanna.

Annikka soria Neito
 Istui Saaren sillanpiäähä;
 Uotti miestä onnellista,
 Lykyllystä lyyrätteli;
 Hopiamies merestä nousi,
 Hopia suuna, hopia piäänä;
 Hopiaharkko hartioilla,
 Hopiakintohat kätensä,
 Hopiakiblat kintabiha,
 Hopiakannuret jalassa.
 Tule Neitonen minulle!
 En tule minä sinulle,
 Ei oo' luotu, ei' oo' suotu,
 Ei' oo' käsketty kotoa;
 Ei' oo' kullo tuuvittanna.

Wanha akka waaputtanna.

Annikka soria Neito
 Istui saaren sillanpiäähä,
 Uotti miestä mielellistä,
 Lykyllystä lyyrätteli;
 Rautamies merestä nousi,
 Rautasuuna, rautapiäänä;
 Rautaharkko hartioilla,
 Rautakintohat kätensä;
 Rautakiblat kintabiha,
 Rautakannuret jalassa.
 Tule Neitonen minulle!
 En tule minä sinulle,
 Ei oo' luotu, ei' oo' suotu,
 Ei' oo' käsketty kotoa;
 Ei' oo' kullo tuuvittanna,
 Wanha akka waaputtanna.

Annikka soria Neito
 Istui Saaren sillanpiäähä;
 Uotti miestä onnellista,
 Lykyllystä lyyrätteli;
 Leipämies merestä nousi,
 Leipä suuna, leipä piäänä;
 Leipäharkko hartioilla,
 Leipäkintohat kätensä;
 Leipäkiblat kintabiha,
 Leipäkannuret jalassa.
 Tule Neitonen minulle!
 En tule minä sinulle,
 Ei' on luotu, ei' on suotu,
 Ei' on käsketty kotoa,
 Ei' on kullo tuuvittanna,
 Wanha akka waaputtanna.

VII

- Minä laulan Kisan Wirren,
 Kaikotan Kasintarinan;
 Liperiä on liijat kummat,
 Seil' on Kifat keittettyinä,
 5 Siirensurmat hirtettyinä;
 Suwiniemen suuri herra,
 Lammin parvi mies parempi,
 Jouten jouhia punoopi,
 Kiwiästi rihmasia;
 10 Hio kulta: kirw: hese,
 Lopiais n tapparansa
 Alko astua aholle,
 Lepikolle löyhystellä;
 Teki wiwun wiisbaasti,
 15 Lankahansa aimollisen.
 Käwi kobra kahtomaani,
 Nön takoa kahen, kolmen,
 Wiitko: kauwen wiimestäni.
 Jop' ol' Kisa kiini kääny,
 20 Häitä Tääitä: i näpisti.
 Sujahutti sunsahase,
 Eli l:ssi laukkahuse;
 Alko astua aholle,
 Oman talonse rapaisti.
 25 Anniseini Aino:seini:
 Keitä Kiasa kerkäästi,
 Kotansyöjä rohkiasti;
 Suuata wa: kusa waiiini,
 Piää:llota kalwastella.
 30 Olli tuli o: samalta,
 Karhusalmelta samaissi;
 Syömääni Kisan lihoa,
 Kasinlientä lippomaasti.

- 35 Minun Kisapa kiefata!
 37 Tuparuunain pa tuo onit?
 "Zeitä Kiso helsinkihin,
 "Kasi kaiwooni lähätä,
 "Ennen kuin wiet herroin eteen,
 "Tuomarille tutkistella!
 40 "Suara tuosta säkon wetee,
 "Kuusmarkasen Foffee.
 Tähdä loppu Kisanwirsi,
 Kaikotus Kasintarinan.

VIII.

Wiinast' on Malitus Wirtsi,
 Runo ruoka kultaisesta;
 Jok' ol' joukossa ilonna,
 Kawintonna rahwahansa;
 7 Suuni kaurta mäni mahaan,
 Kaurta kiel n kancimeini;
 Tuolta korwihin koboisi,
 Tuolta piääsi piää lakiini;
 Korwihin kohoituansa,
 10 Piäästyänsä piää lakiini;
 Laitto hullut huiskamaani,
 Mieli puolet meiskamaani.

Woi sinua Pannu parka,
 Kuin on huuleis rikki lyöty;
 15 Seitert' hattu hartioiles,
 Piiput pantu piinan ala,
 Oot kuin oralla Orawa,
 Käpy suussa kääntelööpi.
 Näin on Wiina kuolutettu,
 20 Kaworetu kunnis juoma;
 Jok' ol' herkkü Herroillakin,
 Paras Pappihin parissa.
 Kuotsin kultainen Kuninkas,
 Majesteti muuan Isänää!
 25 Leske pannut onollese,
 Entiselle kannellese;
 Sanktoistanse viipumaani,
 Piferoita riuktumaani;
 Etää me poloiset Poiat,

30 Poloisessa Pohjanmaassa;
 Saisimme Sawontajoilta
 Suuru pullon suulle panna,
 Wiinapitazin piwolle.

Tulipa Kotto Turjan muasla,
 Laskiren Lapista Lintu;
 Jont ol' suu tulen palawa,
 Kita Kiivan lämpiäwä;
 5 Jont ol' silmät siuwen alla,
 Näkimet selän takana;
 Xti siipi wetä wiisti,
 Toimen taivaita jakaili;
 Sota miest' ol' siuwen alla,
 10 Tubatt' parston tutkamilla,
 Rymmenen joka kynässä.

Minä hiihän hipsuttelen,
 Halla-aamunna warahin;
 Et'ei Ummat äkkäjäisi,
 Koukkuleuwait kottajäisi;
 5 Hiihän kothi korwen rannan,
 Salon sintäwän sisälen,
 Kummun kultaifen nawallens;
 Syyet kultaifer kuluuwait,
 Sopiaiset hoikkenoowat;
 10 Kuin mä hiihin hilpiästi,
 Tuli suihti suren alta,
 Suuwu sauwani nenästä.
 Kuin minä lähen metälle,
 Kuuna paistaa Kuusen orat,
 15 Sopiana Sonkan orat,
 Päiwänä pitäjän kätet.
 Minun miesstä ollessaani
 Mies nuori meille haisi,
 Sisallus sian liballe,
 20 Rainalo kanan munalle;
 Mehtä haisoopi hawullen,
 Karajallen karhuapi.
 Mielestä Merän Emäntä
 Usein hywän Emänän;
 25 Sormet kulta formurissa,
 Käet kulta käärebissä;
 Jot' on suanut annillansa.
 Usein pahan Emänän;
 Sormet wihta formurissa,
 30 Käet wihta käärebissä;
 Niina autamatruissa.

- Kusta ma auon apua?
 Kusta huuron huowahutan?
 57 Itäwä on iloroin iä,
 Päiwä pirtä saalibitoin;
 Kuin et anaa aiwukkana,
 Sarwontana hoiwahuta;
 Suwun syötit, Heimon juorit,
 58 Esiwanhemman eläcit!
 Ja mir ett' sis minua syötä
 Suwun suurella paloilla,
 Heimon herkkä ruokaisilla?
 Woi mielu Mesän Lemäntä,
 59 Tuo tarkka Tapion Waimo!
 Kuin ett' annat aitonansa,
 Sarwontana hoiwahuta;
 Anna tuolta kuin anelen,
 Kieli kullan kuisuttelen,
 60 Matiasii mainittelen;
 Luonta Luojan Raikkivallan,
 Emon Maaarian malosta;
 Ei tule Turkkia yhestä,
 Eikä Sattua kahesta.
 61 Lepy meitä, Kostu korpi,
 Ihastu Jumalten ilma,
 Minun metallä kääwwehäini;
 Mesän Ukko Galliparta
 Mesän Kultainen Kuninkas!
 62 Uwaelle aittojasi,
 Sinun aittaifi awara!
 Laske juoni juoremaani
 Kullasta kuoja myösten;
 Sopiaista tietä myösten,
 63 Wastista wajoa myösten,
 Kuin ei juore tietä myösten,
 Osoctelle ohjarille,
 Tämän poiani poloisen

- Miehen Uron affelia!
 70 Uksen siute Ukko lienet
 Kuinsa mulle merkin näätät
 Salon sintawän sisältä,
 Kummun kultaifen nawalta.
 Juore Wimpura wipuini!
 71 Juore Rantura kahaini!
 Pyärksilmä pyywyreini!
 Muihin pyywyren siwubten,
 Muihin ansion alaten.

